

FINESTRA D'OPORTUNITAT

Anatomia del socialisme sobiranista

per **Silvio Falcón**

El 15 de desembre de 2012 un grup de socialistes encapçalat per **Ernest Maragall** feia públic el compromís de Sitges, document polític fundacional de **Nova Esquerra Catalana**. La primera escissió post-tripartit del PSC es consumava, després del vot favorable de Maragall a la proposta de pacte fiscal proposada per Convergència i Unió el 2012.

<http://www.novaesquerracatalana.cat/compromis-sitge/>

Aquesta primera marxa va anar acompanyada de la sortida del PSC dels membres del col·lectiu "**Socialisme, Catalunya i Llibertat**", creat el 2013 i liderat per l'ex-diputat de Ciutadans pel Canvi **Toni Comín**. Comín va anunciar que abandonava la disciplina socialista després d'haver-ne estat diputat independent (VII i VIII Legislatura) i membre de Ciutadans pel Canvi, i d'haver-se afiliat el 2011 al PSC.

<http://www.socialismecatalunyallibertat.org/>

El 4 de Juliol de 2014 va sorgir "**Moviment Catalunya**", un grup encapçalat per **Montserrat Tura, Marina Geli, Jordi Martí i Núria Ventura**. Tot i mantenir la porta oberta a pactes amb el PSC a les municipals en alguns municipis, aquesta iniciativa representa l'esquerra definitiva del partit, esquerra que ni tan sols la indefinició d'Àngel Ros ha pogut aturar. La majoria dels membres de Moviment Catalunya encara militen al PSC, amb la mirada posada en dibuixar una estratègia de cara a les properes eleccions municipals. En canvi, altres cares conegudes de la formació, com Jordi Martí, ja han abandonat els socialistes.

Més recentment, **Joan Ignasi Elena i Fabian Mohedano** van formar la plataforma "**Avancem**", un grup crític amb la direcció encapçalada per Pere Navarro. El juny de 2014 van decidir abandonar la disciplina del PSC, si bé van mantenir l'escó d'Elena al Parlament de Catalunya. Tanmateix, després que s'oficialitzés el seu pas al grup mixt, el diputat no adscrit va anunciar el passat 23 de Setembre de 2014 que renunciava al seu escó al Parlament.

<http://avancem.cat/>

Europees 2014: un punt d'inflexió

La formació liderada per Ernest Maragall, Nova Esquerra Catalana, va decidir concórrer a les eleccions al Parlament Europeu de maig de 2014 en coalició amb Esquerra Republicana i "Catalunya Sí". D'aquesta manera, s'escenificava un gir: per primer cop a la història recent socialistes i republicans compartien projecte i llistes electorals en uns comicis. En aquesta coalició participaren també membres de "Socialisme, Catalunya i Llibertat" com Elvira Durán o Gabriel Fernández.

La coalició encapçalada per **Josep-Maria Terricabras i Ernest Maragall** va obtenir un resultat excepcional: va guanyar les eleccions a Catalunya, va obtenir un 7% dels vots a les Illes Balears i va sumar un total de 629.071 vots a tot l'Estat sota la marca de l'Esquerra pel Dret a Decidir. Aquest resultat va suposar l'assoliment per part de NECat del seu objectiu més immediat: obtenir representació a l'Eurocambra de la mà de Maragall, numero 2 de la llista. A més, Ernest Maragall ha esdevingut membre del grup dels Verds/Aliança Lliure Europea i dels Comitès de Pressupost, Indústria i Energia i Educació i Cultura de l'Eurocambra.

NECat + AVANCEM?

El 28 d'Agost de 2014 Elena i Maragall atenien els mitjans de comunicació a Palamós en motiu d'un acte conjunt que posava la primera pedra de l'anunciat "procés de confluència de l'espai socialista". Aquest espai socialista, definit de manera àmplia i amb les portes obertes a noves incorporacions, pretén concórrer a les eleccions municipals de la mà d'ERC i ICV i d'altres forces polítiques d'esquerres. El principal objectiu d'Elena i Maragall és obtenir també el suport del tercer grup organitzat del socialisme sobiranista: Moviment Catalunya.

La V Assemblea de Nova Esquerra Catalana va escenificar dos fets rellevants: en primer lloc, el relleu de Maragall al capdavant de NECat; en segon lloc, el primer document d'entesa de tot el socialisme sobiranista. Ernest Maragall va deixar pas a **Magda Casamitjana**, nova presidenta de NECat, tot i seguir participant de la direcció col·legiada de la formació. El nou portaveu i responsable d'acció política del partit és **Pere Almeda**, que també desenvoluparà tasques rellevants en el dia a dia de la formació socialista.

A més a més, durant aquesta Assemblea les tres principals forces socialistes sobiranistes van signar un document conjunt anomenat "Per la confluència del Socialisme catalanista: Dret a decidir i alternativa d'esquerres". <http://www.novaesquerracatalana.cat/wp-content/uploads/2014/09/Confluencia-NECAT-MC-Avancem-6-de-setembre-2014.pdf>

Aquest text posa les bases del futur Espai Socialista (#espaiSocialista), que resumeix en 5 punts:

1. Coordinar la representació de les tres organitzacions (NECat, Avancem i MovimentCAT) a la Taula Nacional pel Dret a Decidir.
2. Crear un comitè d'enllaç per treballar en la confluència en un nou projecte polític.
3. Treballar en la confecció de candidatures municipals conjuntes, pactant amb d'altres forces de l'esquerra catalana.
4. Impulsar la unitat d'acció política de tots els representants públics de les tres organitzacions a les institucions catalanes i europees.
5. Assistir conjuntament als actes de l'11 de Setembre de 2014 (tram 14).

En aquest context és interessant remarcar que la sortida d'Elena del grup parlamentari del PSC (juliol) ha vingut acompanyada de la seva renúncia a l'acta parlamentària (23 de setembre) per donar pas al procés polític de reconfiguració de l'espai socialista catalanista.

Barcelona i les municipals de 2015

Anirà el socialisme catalanista en coalició amb Esquerra Republicana a les properes eleccions municipals? La resposta, a molts municipis, és positiva. La feina conjunta de la militància de NECat amb els republicans a les europees ha estat satisfactòria i es podrà reeditar la fórmula a les locals. Tot i això, caldrà veure la configuració definitiva de les candidatures municipals, amb especial atenció a tres aspectes:

- a) La relació de l'Espai Socialista amb ICV-EPM, que potser serà més intensa a nivell local que a nivell nacional.

b) Amb qui aniran a les municipals a Barcelona? Hi aniran junts? ERC es va oferir en les seves primàries a comptar amb candidats del socialisme sobiranista. Tanmateix, Jordi Martí (Mov. Cat) va participar de les primàries socialistes, presentant-se a alcaldable pel PSC.

c) La implantació territorial desigual farà necessària la col·laboració de l'Espai Socialista amb les altres forces d'esquerres, també a nivell nacional. Quin pes tindran a la futura República catalana? Faran el relleu al PSC? Podran disputar votants a Ciutadans i Podem?

El sistema de partits es troba enmig d'un canvi profund, tant en la variable nacional com en la variable social. Així, l'articulació d'alternatives polítiques i el sorgiment de nous partits (i de noves coalicions) afectaran en gran mesura aquest nou espai socialista.

Futur

Quin espai polític aspirarà a conquerir el nou socialisme sobiranista? Podríem establir tres escenaris per preveure la seva actuació a mitjà termini al panorama polític:

a) **Cooperació amb ERC.** El socialisme sobiranista pot participar en la definició plural d'una alternativa a Convergència i Unió. Aquest camí encaixa amb el full de ruta d'Esquerra Republicana i recull a la perfecció el lema de NECat: "Per una esquerra catalana forta i majoritària". La cooperació amb ERC ajudaria a configurar una esquerra central i plural, capaç d'agafar el relleu del PSC en les reivindicacions socials, especialment a l'àrea metropolitana de Barcelona.

b) **Competència amb ERC.** L'Espai Socialista podria decidir no entendre's amb el PSC ni tampoc amb ERC per fer coalicions electorals. En aquest cas, l'aposta per un espai polític central i majoritari entraria en competència amb dues forces polítiques amb estructura i militància consolidades, ERC i el PSC, i seria més complexa. Només podria conformar-se aquesta alternativa en cas d'observar-se un poder molt fort en un territori (dos o tres municipis d'una comarca amb majoria dels socialistes sobiranistes, en el cas de les municipals, per exemple) o d'una incidència pública superior que la d'ERC.

Aquest escenari està marcat, a més a més, pel resultat del procés sobiranista i, sobre tot, per l'evolució de la figura d'Oriol Junqueras, que pot ser (co)protagonista del resultat del referèndum per la independència.

c) **Canvi d'espai polític.** Un gir a l'esquerra allunyaria el socialisme sobiranista de la centralitat que l'ha caracteritzat històricament, però l'aproparia als moviments sorgits del 15-M, com ara Podem i les plataformes municipals com Guanyem Barcelona. Aquest gir ideològic podria ser especialment profitós en cas que finalment ICV o les CUP actuessin al marge d'aquest espai polític. Tot i així, es tractaria d'un viratge ideològic respecte a allò que tots tres grups (Moviment CAT, NECat i Avancem) exposen als seus documents oficials.

Quin ha de ser l'objectiu, doncs? Articular una alternativa d'esquerres capaç de conquerir la centralitat política per governar el país i transformar-lo. En aquest camí, opino, serà imprescindible una entesa i cooperació amb Esquerra Republicana, més encara si el marc de joc és la República catalana. La importància de construir una esquerra nacional plural és vital per afrontar amb garanties el procés constituent que ha d'esdevenir-se després de la consulta del 9 de Novembre i les seves conseqüències polítiques.

En conclusió, la reconfiguració de l'espai polític del socialisme catalanista no s'atura i, molt probablement, ens oferirà novetats durant els propers mesos. La confluència en una nova força política és una oportunitat però també un repte per a Martí, Elena i Maragall i les seves formacions polítiques.